

Projecte en educació audiovisual. El llenguatge del còmic

Lurdes Casadellà. CEIP Josep de Ribot i Olivas

- Aquest projecte parteix de:
  - Una àrea curricular
  - Una competència bàsica

Àrea curricular:	Llengua catalana
Competència bàsica:	<ul style="list-style-type: none"> - Iniciar-se en el llenguatge del còmic (enquadraments, planificació, punts de vista) - Iniciar-se en la utilització dels comandaments bàsics d'una càmera digital.
Objectius:	<ul style="list-style-type: none"> - Saber enquadrar una imatge per tal de confeccionar una vinyeta tenint en compte els altres elements propis del llenguatge del còmic (bafarades, onomatopeies,...) - Saber escollir el pla més adequat en funció de la informació que es vol donar (diferenciar els plans segons ens aportin una informació més descriptiva o narrativa) - Saber escollir el punt de vista més adient per transmetre el missatge - Aprendre a manipular una càmera de filmar. Utilitzar la funció del zoom i saber desplaçar la càmera damunt un trípodem aconseguint enquadrar la imatge que es vol produir. - Aprendre a manipular una càmera fotogràfica digital (zoom i disparador) - Iniciar-se en la manipulació de les imatges a través del Paint Shop Pro - Ser conscient que les imatges són sempre una interpretació de la realitat i que poden generar en nosaltres sensacions diferents. - Ser conscients que nosaltres podem ser productors d'imatges.
Material:	Càmera de filmar, trípodem, TV, cables per muntar un circuit tancat, càmera fotogràfica digital, ordinador.

Temporització:	Es poden dedicar tres sessions d'una hora.
Desenvolupament de l'activitat:	<p>1ª sessió:</p> <p>Començaríem mirant còmics. Aniríem a la biblioteca o bé portaríem els còmics a la classe i dedicaríem aproximadament mitja hora en observar còmics, mirar-los i llegir-los.</p> <p>Mentre els mirem hauríem d'anar comentant tots aquells aspectes de forma i de contingut que hi van observant (vinyetes: com són, quina mida tenen, quina forma, textos: on es troben (bafarades), tipus de lletra, signes d'admiració, interrogació,... onomatopeies, dibuixos: com es veuen, de lluny, de prop,...</p> <p>Primer caldria parlar de l'enquadrament de les imatges.</p> <p>Després s'hauria de presentar el concepte de pla i fer-los adonar que hi ha vinyetes on la imatge que es veu és un primer pla d'algun personatge o bé un pla mitjà, o un pla sencer, o un pla de conjunt o un pla general. Dedicar una estona a buscar diferents tipus de plans i fer-los adonar de la informació que volen aportar.</p> <p>Fer-los adonar també que en un còmic algunes imatges no estan ben centrades ja que en un costat de la vinyeta hi ha el dibuix i a l'altre costat hi ha la bafarada amb el text. Tots dos llenguatges tenen la mateixa importància.</p> <p>Cal fer-los veure que per cada missatge hi ha un pla que és més adequat que un altre. Anirem posant exemples.</p> <p>Després d'aquesta estona de recollida d'informació sobre el còmic, amb el circuit tancat perquè tots els alumnes ho puguin visionar, la mestra farà alguns enquadraments per veure què opinen.</p> <p>Després enfocarà diferents tipus de plans en funció d'una frase. Per exemple:</p> <p>Pla general: Avui ens trobem tots al menjador per fer un treball.</p> <p>Pla de conjunt: L'Alba, l'Iris i la Paula s'han assegut juntes a la mateixa taula.</p> <p>Pla sencer: Avui en Francesc ha estrenat el xandall nou de l'escola.</p> <p>Pla americà: En Pau està recolzat a la paret amb les mans a la butxaca.</p> <p>Pla mitjà: La Melani està asseguda a la cadira treballant.</p> <p>Primer pla: En Jose fa una cara d'espantat increïble.</p> <p>Primeríssim pla: L'Iris té la cara tota plena de pigues</p>

Pla de detall: L'Iris i l'Alba es donen la mà per fer les paus

Després d'això el més interessant és que ho facin ells.

Com que la càmera estarà damunt un trípode caldrà ensenyar-los com es manipula per fer-la girar i quin és el botó del zoom per apropar i allunyar la imatge.

La mestra anirà diguent frases i ells primer de tot hauran d'enquadrar. Com que en un principi costa una mica aprendre a fer moure el zoom i la palanca del trípode, això també va bé per adonar-se de la importància d'un bon enquadrament. Els alumnes que observen per la TV de seguida comenten si la imatge no la consideren prou ben enquadrada. També hauran d'escollir quin pla han de fer amb la càmera per poder representar el missatge (frase) amb la imatge més adient.

Per exemple si la mestra diu: Quina lletra més bonica que fa l'Iris! cal pensar si és més adequat enfocar l'Iris com està escrivint, o bé que no es vegi l'Iris i que es vegi tan sols la seva mà amb el llapis i de prop la lletra que fa.

El més interessant d'aquesta sessió és que l'alumne que intenta fer els plans amb la càmera és el que decideix però els altres com veuen el pla per la TV poden intervenir i opinar si hi estan d'acord o no. És molt interessant tenir en compte totes les possibilitats ja que cada alumne pot aportar idees bones.

2ª sessió:

En aquesta sessió faríem més o menys el mateix però introduint els punts de vista. A la sessió anterior com que la càmera de filmar era en el trípode no disposàvem de massa mobilitat per fer segons quins plans. Ara treballarem amb la càmera digital i els alumnes la podran manipular i moure's per on calgui per poder aconseguir fer la foto que necessiten.

Primer la mestra farà alguns exemples.

Introduïrem els conceptes de punt de vista i de picat i contrapicat

Cal ensenyar-los el funcionament de la càmera digital. El botó disparador i el zoom. També cal fer-los adonar de si convé més fer la foto en posició vertical o horitzontal.

Exemples: (fotos fetes per ells)

En Francesc està tot tranquil amb les mans a les butxaques

L'Alba i l'Iris fan les paus i es donen la mà

l'Abderrahman sembla un gegant

La Paula té molta vergonya voldria fer-se petita

Els alumnes de cicle mitjà han fet una fila molt ben feta

En Pau té uns ulls molt macos i una boca molt riallera

L'Alba porta una petita cua de cavall amb una goma blava

A la sala hi ha una planta molt alta que arriba al sostre

Les fulles d'aquesta planta son verdoses amb taques blanquinoses

La Paula està millor de perfil que d'esquenes

La majoria dels alumnes solen portar habitualment bambes

L'Iris porta una arracada molt petita que brilla molt

3ª sessió

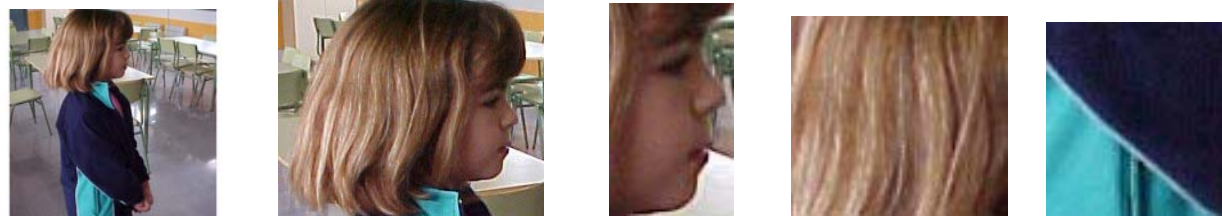
Anirem a l'aula d'informàtica i treballarem una mica amb el Paint Shop Pro.

Bàsicament el que farem serà intentar millorar una mica la qualitat de la foto i procurar

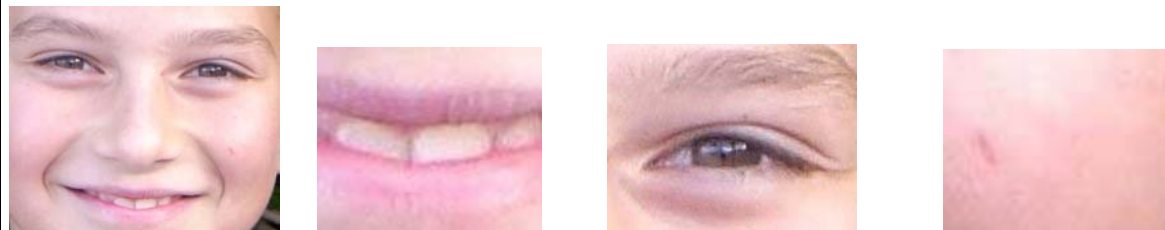
aconseguir altres fotos a partir d'una foto original. Nous plans, centrar i descentrar algunes imatges,...

Els ensenyarem bàsicament les opcions del color (brillo i contrast), la presentació completa, el rotar i la selecció amb el copiar i pegar "como nueva imagen".

A partir d'una imatge podem veure totes les seves possibilitats segons el que ens convingui. El més interessant és que siguin conscients que ells mateixos són capaços de manipular imatges i per tant modificar en certa manera la representació de la realitat. És bo que s'adonin a partir d'aquestes activitats que les imatges que veiem no són la realitat en si mateixa sinó una representació de la realitat.

Poden inclús fer seleccions de parts de la imatge que fora de la seva totalitat siguin difícils de reconèixer.

A partir d'aquests coneixements es pot començar un treball d'elaboració de còmic que pot donar uns resultats molt bons tenint en compte que s'ha de treballar tota la part de producció de text d'acord amb les imatges i/o dibuixos.

